Η θανάσιμη απουσία (Κώστας Ε. Τσιρόπουλος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 13 Απριλίου, 2015

Και οι υπεύθυνοι, αλλά και οι
ανεύθυνοι, οι δημαγωγοί πολιτικοί άνδρες, συχνά στον αιώνα μας, καθώς έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με το Κακό του κόσμου, αισθάνονται την ανάγκη, είτε για να επιμερίσουν τις ευθύνες τους, είτε για ν' αναζητήσουν συμμετόχους στους χειρισμούς τους, είτε για να επισημάνουν τη ρίζα του κακού να αναφερθούν στην πνευματική ηγεσία του τόπου.

Ποιά είναι αυτή η πνευματική ηγεσία που κάθε τόσο, ανακαλούμε, φραστικά τουλάχιστον, στο προσκήνιο της Ιστορίας είτε για να της ζητήσουμε ευθύνες είτε για να την καθηλώσουμε σ' ένα χρέος κοινό, της μοίρας του λαού μας;

Είναι, κυριώτατα, οι συνειδητοί συγγραφείς, οι συνειδητοi δημιουργοi τέχνης και οι συνειδητοi παιδαγωγοί. Μαζί μ' αυτούς, σ' έναν υψηλότερο όμως αναβαθμό, είναι εκείνοι που εκφράζουν και υπηρετούν τη θρησκευτική συνείδηση του λαού, οι κληρικοi και οι θεολόγοι.

Η πρόκληση που απευθύνουν οι δύσκολοι αυτοί καιροί προς την πνευματική αυτή ηγεσία, στ' αλήθεια είναι βαρειά. Γιατί το «ήθος» των καιρών, το ήθος της ιστορικής ώρας που ανηφορίζοντας από τον 18ο αιώνα σ' αγωνία, έφτασε στην κορύφωσή της μέσα στον άδικο κι άπονο αυτόν αιώνα, είναι βασικά αντιπνευματικό. **Το ήθος της σημερινής ζωής κατευθύνεται εναντίον του πνεύματος**. **Δεν πρόκειται πια μονάχα για μια άρνηση, πρόκειται σήμερα**
για εχθρότητα, για δίωξη του πνεύματος, για αμφισβήτηση συστηματική του
πρωτείου του στη σύνθεση της ζωής.

Η πρόκληση αυτή των καιρών, στοιχειοθετεί διαφορετικά τη θέση του πνευματικού ηγέτη στην κοινωνία: είναι η θέση του αμφισβητία που του ανήκει, εκείνου που γεννά ανησυχία μέσα στον καταναλωτικό οίστρο μιας κοινωνίας που απλώνεται ιταμά σ' Ανατολή και Δύση. Είναι η θέση του

ήρωα, η φυσιογνωμία μιας μοναχικής συνείδησης που υψώνεται με το φως της το δακρυσμένο στην αποπνιχτική σκοτεινιά του ηθικού μας βίου.

Αλλά υπάρχουν σήμερα πνευματικοί ηγέτες; Υπάρχει ηγεσία πνευματική; Αν υπήρχε, τότε δεν θα βρίσκαμε τις αιματηρές πνευματικές αφορμές που μας έκαναν να μιλήσουμε για τους εμπόρους του μίσους και για τους αρρώστους της Δημοκρατίας. Η πνευματική ηγεσία θα είχε σώσει τον λαό, με τον φωτισμένο της λόγο, ακόμη περισσότερο: με τη φωτισμένη της πολιτεία, από τις σκληρύνσεις που δημιουργεί στην ψυχή του μία ανεύθυνη και απάνθρωπα επιθετική επιπόλαιη και υλόφρονη πολιτική πράξη. Θα είχε διαφωτίσει, διαπαιδαγωγήσει και οδηγήσει τον λαό έξω από τα δύσοσμα τενάγη των ολοκληρωτικών ιδεολογιών που ευαγγελίζονται, με την ανακατανομή του χρήματος, τη σωτηρία της οικουμένης.

Το σπουδαιότερο όμως: μια αληθινή, υπεύθυνη πνευματική ηγεσία, θα είχε δώσει νόημα και στην ελευθερία, και στη Δημοκρατία των καιρών μας και θα τα είχε νόμιμα συνταιριάξει με την τάξη, την κοινωνική δικαιοσύνη και τον σταθερό πολιτιστικό προορισμό μιας ανθρώπινης κοινωνίας.

Αυτά δεν έγιναν, αυτά δεν γίνονται, γιατί στ’ αλήθεια, δεν έχουμε πνευματική ηγεσία. Για τούτο και ο άνθρωπος ως ηθικό Πρόσωπο - απείκασμα του Θεού, και η ελευθερία του, κινδυνεύουν από θανάσιμες απειλές σήμερα.

Μα τότε, όλοι αυτοί, συγγραφείς, καλλιτέχνες, εκπαιδευτικοί, κληρικοί και θεολόγοι που πηγαινόρχονται στο προσκήνιο της επικαιρότητας με περισσή έμφαση προκαλώντας τους μεθυστικούς προβολείς της δημοσιότητας, θορυβώντας και «δρώντας» -αυτοί τί είναι επιτέλους;

Αυτοί είναι **συγγραφείς** και **καλλιτέχνες** συμφεροντολόγοι και επιπόλαιοι, που **πιστεύουν** περισσότερο από τον έμπορο **στην προτεραιότητα της ύλης**, που **έχουν χάσει την αίσθηση της ιερότητας της ζωής**, **της τιμιότητας του**

ανθρωπίνου προσώπου και που έχουν αποσυσχετισθεί από το βαθύ μυστήριο της δημιουργίας. Τα έργα τους ηχούν ξύλινα, παράτονα, άψυχα, πλάσματα μιας αχάριστης μαστοριάς και η καρδιά τους είναι βορά φθόνου, μίσους, κακεντρέχειας και συκοφάντησης των συναδέλφων τους. Είναι ακόμη όχι περήφανα δημιουργικά πλάσματα μιας ελεύθερης κοινωνίας αλλά **υποτελείς και υπηρέτες σκοταδιστικών, ολοκληρωτικών ιδεολογιών που τους προσφέρουν τη μέθη της δημοσιότητας σπάταλα, το χρήμα και την απατηλή**
δόξα ερήμην του πνεύματος και ερήμην του ανθρώπου που προδίδουν κι εξαπατούν με τα έργα τους.

Είναι **παιδαγωγοί** που βλέπουν τους νέους ως **υλικό δυναμικό στην υπηρεσία των επιδιώξεών τους, ως αντικείμενα ιδεολογικής απάτης και πολιτικής εκμετάλλευσης**, που δεν διδάσκουν την σωκρατική αλήθεια εκείνη που σπέρνει τη γόνιμη ανησυχία στις συνειδήσεις -αλλά **διδάσκουν ό,τι είναι σκόπιμο, ώστε οι νέοι να μη γνωρίσουν την αλήθεια και να υποδουλωθούν**
στην πιο ταπεινή και άβουλη πολιτική πράξη που τους υποβάλλουν.
Παιδαγωγοί που **λατρεύουν το χρήμα** και που **πλάθουν τον άνθρωπο με βάση τη**
γνώση, τη χρησιμότητα και την επαγγελματική τοποθέτησή του, όχι με γνώμονα την συνείδηση, την ελευθερία και την αρετή.

Κι ακόμα, είναι **κληρικοί και θεολόγοι** που όταν η αρχή και το πέρας, της ζωής και της έγνοιας τους δεν είναι το χρήμα και η κοινωνική ανάδειξη σε βάρος κάθε αρχής, με βιασμό και της αλήθειας και της τιμιότητας- τότε, προχωρούν είτε σε μια ξεπερασμένη **ηθικιστική διδασκαλία** ή σε ένα μ' έμφαση παρουσιασμένο χριστιανο-μαρξιστικό συγκρητισμό που συνιστά το άκρο άωτο της ιδεολογικής σύγχυσης των καιρών μας. **Άνθρωποι που δεν εμφανίζουν την εικόνα του Θεού στον κόσμο**. Όταν όμως λείπει η αληθινή πνευματική ηγεσία, όταν οι λίγοι πνευματικοί ηγέτες, με την συστηματική εγκληματική για το Έθνος τακτική των μέσων ευρείας δημοσιότητας αποκόβονται από τον λαό και ζουν στο περιθώριο -αληθινοί αμφισβητίες της ανισόροπης αυτής κοινωνίας- κι όταν τον χώρο της πνευματικής ηγεσίας καταλαμβάνουν οι **ψευδεπίγραφοι υπηρέτες των πολιτικών ιδεολογιών του ολοκληρωτισμού και της τυρρανίας**, τότε, τι φταίει ο λαός που παραπαίει, που αυθαδιάζει, που ασχημονεί, που ξεσηκώνεται - συχνά χωρίς λόγο, με τον ερεθισμό του υλικού συμφέροντος και μόνο που αποστρέφεται το πνεύμα

και που δίνει την εκλογή του σ' ότι πιο ψεύτικο υπάρχει στο χώρο που λέγεται ακόμη «χώρος του πνεύματος»;

Σ' αυτό το κακό που σκεπάζει σαν πανούκλα όλες τις κοινωνίες της ώρας αυτής που ζούμε με την ψυχή στα δόντια, είναι πολύ δύσκολο να προτείνει κανείς τίμια και καθαρά μια λύση. Γιατί ίσως μια και μόνη λύση δεν είναι αρκετή. Χρειάζεται ένα πλέγμα πολλών λύσεων αλλά επειδή ο υπογραφόμενος αισθάνεται αποστροφή να παρασταίνει τον γιατρό των κακών της σημερινής ζωής, θα πει μονάχα δυο σκέψεις:

Η **πρώτη** είναι πως χρειάζεται απ' όσους καταλαβαίνουν την κρισιμότητα της στιγμής αυτής, από όλους, όπου κι αν στέκονται, ότι κι αν κάνουν, αρκεί να πονούν τον τόπο μας και να σέβονται τον άνθρωπο και την ελευθερία του, χρειάζεται μια συστηματική, επίμονη **συσπείρωση γύρω από τους λίγους, συχνά απομονωμένους, αληθινούς κι όχι ψευδεπίγραφους πνευματικούς μας ηγέτες**.

Η **δεύτερη**: χρειάζεται να οργανωθεί μια επίμονη κι έξυπνη, θαρραλέα και διαρκής, **πνευματική αντίσταση** απέναντι σ' όλες τις αντιπνευματικές δυνάμεις της σημερινής κοινωνίας κι απέναντι στους ψεύτες και εξαγορασμένους που εμφανίζονται ως πνευματικοί ηγέτες της εποχής μας.

Αντίσταση, από ποιούς; Μα από όλους. Πρώτ' απ' όλα, **από τους γνήσιους πνευματικούς ηγέτες** κι από όσους νιώθουν τη δυσωδία του ψέματος και την ασχήμια της απατηλής παράστασης που οργανώνεται καθημερινά σε βάρος του λαού.

Αυτά, πριν είναι αργά για την ελευθερία και για την Ιστορία πριν η ψυχή του λαού πεθάνει.

[περιοδικό ΕΥΘΥΝΗ (από τη σχεδία), τ. 76, Απρίλιος 1978]

(Πηγή ηλ. κειμένου: Αντίφωνο)